

**UCHWAŁA NR 02/01/2026**  
**SENATU AKADEMII POŻARNICZEJ**  
**z dnia 22 stycznia 2026 r.**

**w sprawie ustalenia programu studiów podyplomowych**  
**„Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe”**

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) w związku z § 17 ust. 1 pkt 17 Statutu Akademii Pożarniczej, zatwierdzonego decyzją nr 36 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 września 2023 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wew. i Ad. poz. 37), Senat Akademii Pożarniczej uchwala, co następuje:

**§ 1.**

Ustala się program studiów podyplomowych „Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.**

Traci moc Uchwała nr 15/06/2022 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia programu studiów podyplomowych „Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe”

**§ 3.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Załącznik**

do uchwały nr 02/01/2026 Senatu Akademii Pożarniczej  
z dnia 22 stycznia 2026 r.

**AKADEMIA POŻARNICZA  
WARSZAWA, UL. SŁOWACKIEGO 52/54  
01-629 WARSZAWA**

**PROGRAM STUDIÓW PODYPLOMOWYCH**

Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe  
(dalej „OLOCiZK”)

|                             |           |
|-----------------------------|-----------|
| <b>Liczba semestrów:</b>    | <b>2</b>  |
| <b>Liczba punktów ECTS:</b> | <b>30</b> |

**WARSZAWA 2026**

# Koncepcja kształcenia

## I. CEL STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

Głównym celem studiów podyplomowych pn. „Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe” jest przygotowanie specjalistów do wykonywania zadań związanych z ochroną ludności, obroną cywilną i zarządzaniem kryzysowym w sektorze publicznym, a także rozwój kompetencji u osób już zatrudnionych w urzędach obsługujących organy ochrony ludności, pracowników i funkcjonariuszy podmiotów ochrony ludności (w szczególności funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej oraz strażaków ochotniczych straży pożarnych), a także żołnierzy (w tym Wojsk Obrony Terytorialnej) i innych pracowników i funkcjonariuszy (w tym: Policji) zajmujących się przedmiotowymi zagadnieniami. Uczestnikami mogą być również przedstawiciele innych instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów prywatnych, a także organizacji pozarządowych zainteresowanych tematyką ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego. Absolwenci uzyskają kompetencje wynikające z połączenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych umożliwiające ich skuteczne zastosowanie do praktycznego zapobiegania sytuacjom kryzysowym, przygotowania na nie, a także reagowania i odbudowy po ich wystąpieniu. Uczestnicy studiów podyplomowych nabywają i pogłębiają kompetencje m.in. z zakresu:

- 1) podstaw prawnych funkcjonowania systemu ochrony ludności i obrony cywilnej;
- 2) organizacji ochrony ludności i obrony cywilnej w Polsce i na świecie;
- 3) podstaw oceny i zarządzania ryzykiem;
- 4) umiejętności organizacji ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego na wszystkich poziomach administracyjnych, w tym zarządzania organami, podmiotami i zasobami ochrony ludności;
- 5) finansowania i rozliczania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej;
- 6) ostrzegania i alarmowania ludności;
- 7) komunikacji kryzysowej i współpracy z mediami w czasie sytuacji kryzysowych (w tym wystąpienia przed kamerą);
- 8) zasad organizacji i utrzymania obiektów zbiorowej ochrony, w tym budowli ochronnych;
- 9) umiejętności zarządzania łańcuchem dostaw i rozwiązywania problemów logistycznych;
- 10) organizacji działań w czasie sytuacji kryzysowych, w tym tworzenia, struktury i funkcjonowania zespołów zarządzania kryzysowego i ochrony ludności;
- 11) praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w treningu decyzyjnym.

W programie studiów podyplomowych największy nacisk położono na praktykę, w tym na rozwijanie kompetencji umożliwiających realizację złożonych i wzajemnie powiązanych zadań zarządczych i wykonawczych w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej, a także w systemie zarządzania kryzysowego. Zwrócono przy tym uwagę na zrozumienie istoty zagrożeń mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowej i kryzysu (również w świetle efektu kaskadowego rozwoju tych zagrożeń). Podczas prowadzonych zajęć omawiane są aktualne regulacje prawne, a także aspekty organizacyjne i operacyjne, pozwalające uczestnikom przygotować się do efektywnego prowadzenia działań ochronnych względem ludzi, mienia i środowiska w złożonych warunkach funkcjonowania państwa i społeczności międzynarodowej, zgodnie ze współczesną koncepcją ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

## **II. ZASADY ORGANIZACJI STUDIÓW PODYPLOMOWYCH**

### **1. Organizacja studiów podyplomowych**

- 1) studia organizuje i prowadzi Akademia Pożarnicza w formie niestacjonarnej;
- 2) program studiów obejmuje 180 godzin zajęć dydaktycznych;
- 3) studia trwają dwa semestry;
- 4) rozkład zajęć, formę i terminy zjazdów ustala organizator studiów podyplomowych;
- 5) realizacja programu studiów podyplomowych umożliwia osiągnięcie przez uczestników efektów uczenia się uwzględniających efekty uczenia się określone w charakterystykach drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) na poziomie 6 kwalifikacji;
- 6) studia są odpłatne.

### **2. Adresaci studiów podyplomowych**

Studia podyplomowe są dedykowane osobom chcącym nabyć, usystematyzować, uzupełnić i poszerzyć wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego. Kierowane są do decydentów administracji publicznej (w tym organów ochrony ludności tj. wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, starostów, marszałków województw, wojewodów, ministrów, a także ich przedstawicieli, np. pracowników wydziałów właściwych ochronie ludności i obronie cywilnej oraz zarządzaniu kryzysowemu), przedstawicieli Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Straży Granicznej, Sił Zbrojnych RP, osób odpowiedzialnych za sprawy ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego, zatrudnionych w komórkach organizacyjnych w urzędach administracji publicznej, a także osoby dopiero planujące swoją karierę zawodową związaną z ochroną ludności, obroną cywilną i zarządzaniem kryzysowym. Studia dedykowane są także przedstawicielom sektora prywatnego oraz pozarządowego, którzy interesują się przedmiotową tematyką i chcą aktywnie działać na rzecz budowy systemu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz systemu zarządzania kryzysowego.

### **3. Dokumenty, które powinien dostarczyć kandydat na studia**

Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia zobowiązany jest złożyć komplet następujących dokumentów:

- 1) formularz zgłoszeniowy (podanie i kwestionariusz osobowy) ze zdjęciem;
- 2) poświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia dyplomu ukończenia uczelni wyższej;
- 3) oświadczenie kandydata w sprawie wyboru sposobu płatności.

## **III. WSKAZÓWKI METODYCZNE**

1. W ramach zajęć dydaktycznych można uaktualniać treści tematyczne i zagadnienia w wymiarze nie większym niż 15% w stosunku do pierwotnych treści programu studiów podyplomowych.
2. Realizacja programu studiów podyplomowych musi uwzględniać cele i efekty uczenia się, zakres nauczania, szczegółowe zadania, przy wykorzystaniu najnowszych technik i narzędzi dydaktycznych.
3. Zajęcia dydaktyczne realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń i ćwiczeń laboratoryjnych.
4. Uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych jest obowiązkowe, z zastrzeżeniem, że dopuszcza się nie więcej niż 20% nieobecności sumarycznej liczby godzin z planu nauczania.
5. W celu ustalenia stopnia osiągnięcia przez uczestnika poszczególnych efektów uczenia się na studiach podyplomowych prowadzący zajęcia dokonuje weryfikacji tych osiągnięć.

Weryfikacja osiągnięć uczestnika studiów podyplomowych ma miejsce z zastosowaniem skali ocen określonych w Regulaminie studiów podyplomowych APoŻ (Regulaminie).

6. W przypadku niezaliczenia danego przedmiotu przewidzianego w planie studiów podyplomowych, uczestnikowi przysługuje prawo do ubiegania się o dodatkowy termin zaliczenia, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie.

#### IV. EGZAMIN KOŃCOWY

1. Warunkiem ukończenia studiów podyplomowych jest zdanie egzaminu końcowego określonego w Regulaminie.
2. Warunkiem przystąpienia do egzaminu końcowego jest uzyskanie w ramach weryfikacji osiągnięć pozytywnych ocen ze wszystkich przedmiotów przewidzianych w planie nauczania.
3. W przypadku, kiedy uczestnik otrzyma ocenę negatywną na egzaminie końcowym, przysługuje mu poprawkowy egzamin końcowy, na zasadach określonych w Regulaminie.

#### V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

W sprawach nieuregulowanych powyżej obowiązuje treść Regulaminu studiów podyplomowych Akademii Pożarniczej.

### Efekty uczenia się

| Kierunkowe efekty uczenia się           |                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Symbol efektu kierunkowego              | Kierunkowe efekty uczenia się odniesione do poszczególnych kategorii i zakresów                                                                                              |
| <b>WIEDZA – absolwent ZNA I ROZUMIE</b> |                                                                                                                                                                              |
| OLOCiZK_W01                             | Posiada rozszerzoną i pogłębianą wiedzę o ochronie ludności, obronie cywilnej i zarządzaniu kryzysowym.                                                                      |
| OLOCiZK_W02                             | Zna i rozumie współczesne problemy ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego, jak również występujące pomiędzy nimi zależności.                            |
| OLOCiZK_W03                             | Posiada poszerzoną wiedzę dotyczącą współczesnych wyzwań ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.                                                        |
| OLOCiZK_W04                             | Posiada pogłębianą wiedzę z zakresu sposobów ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego, w tym dobrych praktyk krajowych i zagranicznych.                   |
| OLOCiZK_W05                             | Zna praktyczne sposoby wykorzystania nabytej wiedzy i umiejętności.                                                                                                          |
| OLOCiZK_W06                             | Zna zasady projektowania, użytkowania i ewidencjonowania oraz warunki techniczne obiektów zbiorowej ochrony.                                                                 |
| OLOCiZK_W07                             | Zna skuteczne sposoby ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniu.                                                                                                       |
| <b>UMIEJĘTNOŚCI – absolwent POTRAFI</b> |                                                                                                                                                                              |
| OLOCiZK_U01                             | Potrafi skutecznie kierować pracą zespołów działających na rzecz ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.                                                |
| OLOCiZK_U02                             | Umie stosować obowiązujące przepisy prawne w procesach zapewniania ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.                                              |
| OLOCiZK_U03                             | Potrafi planować, organizować i finansować działania z zakresu ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.                                                  |
| OLOCiZK_U04                             | Umie w praktyce stosować wiedzę z zakresu ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego do projektowania właściwych działań w odniesieniu do wyzwań XXI wieku. |

|                                              |                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| OLOCiZK_U05                                  | Potrafi współdziałać w kształtowaniu ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.                                                                                       |
| <b>KOMPETENCJE – absolwent JEST GOTÓW DO</b> |                                                                                                                                                                                         |
| OLOCiZK_K01                                  | Potrafi myśleć i działać w sposób świadomy, jest przygotowany do pracy w sektorze publicznym, w realizacji zadań z zakresu ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego. |
| OLOCiZK_K02                                  | Potrafi identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z ochroną ludności, obroną cywilną i zarządzaniem kryzysowym.                                                                     |
| OLOCiZK_K03                                  | Rozumie potrzebę ciągłego uczenia się i doskonalenia umiejętności w zakresie ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.                                               |
| OLOCiZK_K04                                  | Potrafi działać zespołowo z zachowaniem zasad skutecznej komunikacji międzyludzkiej.                                                                                                    |

Objaśnienie oznaczeń:

OLOCiZK — symbol studiów podyplomowych,

**K** (przed podkreślnikiem) — kierunkowe efekty uczenia się,

**W** — kategoria wiedzy,

**U** — kategoria umiejętności,

**K** (po podkreślniku) — kategoria kompetencji społecznych,

**01, 02, 03 i kolejne** — numer efektu uczenia się.

## Plan studiów

| Lp.          | Przedmiot                                                                                                     | ECTS      | Razem godz. | W         | ĆW        | LAB       |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------|-----------|-----------|-----------|
| 1            | Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe - wyzwania XXI wieku i obowiązujące regulacje prawne | 2         | 12          | 12        | -         | -         |
| 2            | Organizacja systemu ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w Polsce i na świecie         | 2         | 10          | 5         | 5         | -         |
| 3            | Obiekty zbiorowej ochrony                                                                                     | 2         | 10          | 5         | 5         | -         |
| 4            | Szkolenia i ćwiczenia w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej                                           | 1         | 5           | 5         | -         | -         |
| 5            | Koordinacja zadaniowa i współpraca w ochronie ludności, obronie cywilnej i zarządzaniu kryzysowym             | 2         | 10          | 5         | 5         | -         |
| 6            | Pomoc humanitarna                                                                                             | 2         | 15          | 10        | 5         | -         |
| 7            | Monitorowanie zagrożeń, powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie                                              | 2         | 15          | 5         | 10        | -         |
| 8            | Zarządzanie ryzykiem                                                                                          | 2         | 15          | 5         | 10        | -         |
| 9            | Zasoby i logistyka ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego                                | 2         | 10          | 5         | 5         | -         |
| 10           | Finansowanie ochrony ludności i obrony cywilnej                                                               | 2         | 10          | 5         | 5         | -         |
| 11           | Ewakuacja i organizacja schronienia                                                                           | 2         | 10          | 5         | 5         | -         |
| 12           | Działalność badawczo-rozwojowa na rzecz ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego           | 1         | 5           | 2         | 3         | -         |
| 13           | Trening decyzyjny z zakresu zarządzania w sytuacji kryzysowej i kryzysie                                      | 3         | 20          | -         | -         | 20        |
| 14           | Komunikacja kryzysowa i komunikacja ryzyka                                                                    | 2         | 13          | 3         | -         | 10        |
| 15           | Organizacja działań ratowniczych w obliczu sytuacji kryzysowych i kryzysów                                    | 2         | 15          | 5         | -         | 10        |
| 16           | Międzynarodowe działania z zakresu ochrony ludności                                                           | 1         | 5           | 5         | -         | -         |
| <b>Razem</b> |                                                                                                               | <b>30</b> | <b>180</b>  | <b>82</b> | <b>58</b> | <b>40</b> |

W - wykłady, C – ćwiczenia, LAB – ćwiczenia laboratoryjne.

## **Treści programowe**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe (OL, OC i ZK) – wyzwania XXI wieku i regulacje prawne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Wykład:</b> <ol style="list-style-type: none"><li>1) Podstawy prawne funkcjonowania OL, OC i ZK w Polsce.</li><li>2) Konceptcje, struktura, mechanizmy i ewolucja instytucji OL, OC i ZK w Polsce.</li><li>3) Zadania ochrony ludności i obrony cywilnej.</li><li>4) Organy i podmioty ochrony ludności.</li><li>5) Zasady planowania OL i OC.</li><li>6) Wyzwania, niejasności i luki prawne związane z ochroną ludności w Polsce (w tym relacja ochrony ludności z obronnością państwa).</li><li>7) Zapisy ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej w świetle wyzwań XXI wieku (w szczególności omówienie roli i zadań organów ochrony ludności, roli i zadań podmiotów ochrony ludności itp.).</li></ol>                                                                                      |
| <b>2. Organizacja systemu ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w Polsce i na świecie</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Wykład:</b> <ol style="list-style-type: none"><li>1) Różne koncepcje, różne systemy OL, OC, ZK w różnych państwach, UE, ONZ, NATO.</li><li>2) Relacje między OL, OC i ZK w wymiarze praktycznym (w tym kwestie związane z ochroną infrastruktury krytycznej).</li><li>3) Praktyczna realizacja zadań z zakresu obrony cywilnej.</li><li>4) Unijny Mechanizm Ochrony Ludności – miejsce i rola Polski w systemie.</li><li>5) System zarządzania kryzysowego NATO – miejsce i rola Polski w systemie ZK NATO.</li></ol> <b>Ćwiczenia:</b> <ol style="list-style-type: none"><li>1) Porównanie systemów ochrony ludności w wybranych państwach.</li><li>2) Organizacja zadań obrony cywilnej w ujęciu praktycznym.</li><li>3) Omówienie systemu OL w UE.</li><li>4) Omówienie systemu ZK NATO.</li></ol> |
| <b>3. Obiekty zbiorowej ochrony</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Wykład:</b> <ol style="list-style-type: none"><li>1) Ogólne wymagania i procedury uznawania obiektu budowlanego za budowlę ochronną.</li><li>2) Warunki techniczne dla budowli ochronnych oraz warunki techniczne ich użytkowania i usytuowania.</li><li>3) Warunki wyznaczania budynków użyteczności publicznej, w których zapewnia się budowlę ochronną.</li><li>4) Narzędzia informatyczne wspierające świadomość ludności o obiektach zbiorowej ochrony, w tym punktach schronienia.</li></ol> <b>Ćwiczenia:</b> <ol style="list-style-type: none"><li>1) Analiza elementów projektu budowli ochronnej.</li><li>2) Case Study dot. wyznaczania i użytkowania budowli ochronnej.</li></ol>                                                                                                         |
| <b>4. Szkolenia i ćwiczenia w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Wykład:</b> <ol style="list-style-type: none"><li>1) Obowiązki w zakresie organizacji szkoleń i ćwiczeń w zakresie ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.</li><li>2) Praktyczne aspekty organizacji szkoleń i ćwiczeń w zakresie ochrony ludności.</li><li>3) Wprowadzenie do gier decyzyjnych. Wymagania dla podmiotów prowadzących szkolenia w zakresie ochrony ludności, obrony cywilnej, weryfikacja osób fizycznych, osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.</li></ol>                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>5. Koordynacja zadaniowa i współpraca w ochronie ludności, obronie cywilnej i zarządzaniu kryzysowym</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Wykład:</b> <ol style="list-style-type: none"><li>1) Obowiązki w zakresie koordynacji i współpracy.</li><li>2) Obszary współpracy i jej organizacja.</li></ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

- 3) Współpraca cywilno-wojskowa w zakresie ochrony ludności.

**Ćwiczenia:**

- 1) Praktyczna organizacja i ocena współpracy w zakresie ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzaniu kryzysowym.
- 2) Praktyczne aspekty organizacji posiedzeń zespołów zarządzania kryzysowego.
- 3) Studia przypadku z wybranych zdarzeń wymagających koordynacji i współpracy.

**6. Pomoc humanitarna****Wykład:**

- 1) Podstawy prawne funkcjonowania pomocy humanitarnej (w tym m.in. pojęcie i zakres pomocy humanitarnej).
- 2) Reguły świadczenia pomocy humanitarnej.
- 3) Instytucje i organizacje pomocy humanitarnej.
- 4) Organizacja pomocy humanitarnej (odpowiedzialności, finansowanie, itp.).

**Ćwiczenia:**

- 1) Studium przypadku 1 - Organizacja pomocy humanitarnej w działaniach na rzecz uchodźców z Ukrainy.
- 2) Studium przypadku 2 – Organizacja pomocy humanitarnej w wybranych państwach świata (według decyzji prowadzącego w zależności od bieżącej sytuacji na świecie).

**7. Monitorowanie zagrożeń, powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie****Wykład:**

- 1) Zagrożenia kryzysowe XXI wieku (w tym CBRN) w Polsce i na świecie.
- 2) Zadania w zakresie monitorowania zagrożeń.
- 3) Efekt kaskadowy rozwoju zagrożeń, jako element przewidywania eskalacji skutków zagrożenia.
- 4) Organizacja Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania (KSWSiA).
- 5) System powiadamiania, ostrzegania i alarmowania.

**Ćwiczenia:**

- 1) Narzędzia do monitoringu, symulacji i przewidywania zagrożeń.
- 2) Organizacja systemu powiadamiania, ostrzegania i alarmowania.

**8. Zarządzanie ryzykiem****Wykład:**

- 1) Podstawy prawne zarządzania ryzykiem.
- 2) Podstawowe metody i techniki oceny ryzyka.
- 3) Metodyka oceny ryzyka na potrzeby systemu zarządzania kryzysowego RP.

**Ćwiczenia:**

- 1) Przygotowanie do oceny ryzyka.
- 2) Identyfikacja zagrożeń.
- 3) Przygotowanie scenariuszy opisowych.
- 4) Analiza zagrożeń (ocena skutków i prawdopodobieństwa).
- 5) Agregacja ryzyka.
- 6) Matryca ryzyka.
- 7) Czynniki systemowe i suplementowe.
- 8) Matryca ryzyka sytuacji kryzysowej.

**9. Zasoby i logistyka ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego****Wykład:**

- 1) Geneza i interpretacja logistyki. Cechy i zastosowania logistyki.
- 2) Zasady zabezpieczenia logistycznego realizacji zadań ochrony ludności.
- 3) Zasady i metody racjonalnego działania w obszarach zadaniowych logistyki.
- 4) Procedury zarządzania logistyką w ramach zarządzania kryzysowego, stanach zagrożenia i klęsk żywiołowych.
- 5) Zasady finansowania zadań na rzecz ochrony ludności i obrony cywilnej.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6) Zasoby ochrony ludności, w tym zasady tworzenia, utrzymania i ewidencji zasobów ochrony ludności.<br>7) Personel obrony cywilnej.<br>8) Magazynowanie i dystrybucja rezerw materiałowych.<br><br><b>Ćwiczenia:</b><br>1) Planowanie, realizacja i ewaluacja działań logistycznych w zakresie ochrony ludności.<br>2) Studium przypadku – wyzwania logistyki w działaniach realizowanych w ramach zarządzania kryzysowego.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>10. Finansowanie ochrony ludności i obrony cywilnej</b><br><b>Wykład</b><br>1) Przeznaczenie środków finansowych na zadania ochrony ludności.<br>2) Zasady otrzymywania i rozliczania dotacji celowych.<br>3) Finansowanie ochrony ludności na poziomie gminy, powiatu i województwa.<br>4) Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej – tworzenie i realizacja programu.<br>5) Odszkodowania za szkody poniesione w związku z wykonywaniem zadań ochrony ludności i obrony cywilnej.<br><br><b>Ćwiczenia</b><br>1) Przygotowanie planów inwestycji i finansowania działań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej<br>2) Uzupełnienie przykładowych wniosków o pozyskanie środków na realizację zadań ochrony ludności i obrony cywilnej. |
| <b>11. Ewakuacja i organizacja schronienia</b><br><b>Wykład:</b><br>1) Ewakuacja i schronienie jako podstawowe formy ochrony ludności.<br>2) Planowanie ewakuacji ludzi i mienia (w szczególności dóbr kultury).<br>3) Zasady organizacji schronienia.<br><br><b>Ćwiczenia:</b><br>1) Praktyczne aspekty tworzenia planów ewakuacji.<br>2) Kwalifikowanie obiektów budowlanych jako budowle ochronne.<br>3) Organizacja miejsc doraźnego schronienia.<br>4) Przygotowanie do ewakuacji w wymiarze indywidualnym oraz masowym.                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>12. Działalność badawczo-rozwojowa na rzecz ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego</b><br><b>Wykład:</b><br>1) Organizacja badań na rzecz OL, OC i ZK.<br>2) Finansowanie badań na OL, OC i ZK (programy krajowe i międzynarodowe).<br><br><b>Ćwiczenia (warsztaty):</b><br>1) Określenie potrzeb i obszarów badań na rzecz OL, OC i ZK.<br>2) Fiszki projektowe w działaniach na rzecz OL, OC i ZK – przygotowanie i uzasadnienie.<br>3) Badania i rozwój w optyce Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.                                                                                                                                                                                                          |
| <b>13. Trening decyzyjny z zakresu zarządzania w sytuacji kryzysowej i kryzysie</b><br><b>Ćwiczenia laboratoryjne:</b><br>1) Udział w treningu decyzyjnym (ćwiczenia sztabowe lub ćwiczenia poligonowe np. z wykorzystaniem możliwości trenażera LNG).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>14. Komunikacja kryzysowa i komunikacja ryzyka</b><br><b>Wykład:</b><br>1) Definicje i pojęcie komunikowania kryzysowego. Komunikacja interpersonalna. Komunikacja interpersonalna. Komunikacja masowa. Modele komunikacji.<br>2) Media a komunikacja społeczna.<br>3) Elementy mediacji i negocjacji.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

**Ćwiczenia laboratoryjne:**

- 1) Występ przed kamerą.
- 2) Wywiad.
- 3) Konferencja prasowa.
- 4) Manipulacja w mediach.

**15. Organizacja działań ratowniczych w obliczu sytuacji kryzysowych i kryzysów****Wykład:**

- 1) Organizacja akcji ratowniczych na poziomie interwencyjnym.
- 2) Organizacja akcji ratowniczych na poziomie taktycznym.
- 3) Organizacja akcji ratowniczych na poziomie strategicznym.

**Ćwiczenia laboratoryjne**

- 1) Organizacja akcji ratowniczej oraz kierowanie działaniami na poziomie interwencyjnym – scenariusz 1.
- 2) Organizacja akcji ratowniczej oraz kierowanie działaniami na poziomie taktycznym – scenariusz 2.
- 3) Organizacja akcji ratowniczej oraz kierowanie działaniami na poziomie strategicznym – scenariusz 3.

**16. Międzynarodowe działania z zakresu ochrony ludności****Wykład:**

- 1) Udział Polski w międzynarodowych działaniach z zakresu ochrony ludności – doświadczenia z działań.
- 2) Międzynarodowa pomoc ratownicza przyjmowana na terytorium Polski — problemy i wyzwania.

### Matryca efektów uczenia się w poszczególnych przedmiotach

| Lp. | Nazwa przedmiotu                                                                                      | Symbol efektu kierunkowego                |                                           |                                           |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------------|
|     |                                                                                                       | W                                         | U                                         | K                                         |
| 1   | Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe - wyzwania XXI wieku i regulacje prawne      | OLOCiZK_W01<br>OLOCiZK_W03                |                                           | OLOCiZK_K01<br>OLOCiZK_K03                |
| 2   | Organizacja systemu ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w Polsce i na świecie | OLOCiZK_W01<br>OLOCiZK_W05                | OLOCiZK_U02<br>OLOCiZK_U03                | OLOCiZK_K01<br>OLOCiZK_K03                |
| 3   | Obiekty zbiorowej ochrony                                                                             | OLOCiZK_W02<br>OLOCiZK_W05<br>OLOCiZK_W06 | OLOCiZK_U03<br>OLOCiZK_U04                | OLOCiZK_K02                               |
| 4   | Szkolenia i ćwiczenia w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej                                   | OLOCiZK_W04                               | OLOCiZK_U03<br>OLOCiZK_U04                | OLOCiZK_K03                               |
| 5   | Koordinacja zadaniowa i współpraca w ochronie ludności, obronie cywilnej i zarządzaniu kryzysowym     | OLOCiZK_W02                               | OLOCiZK_U01<br>OLOCiZK_U04                | OLOCiZK_K01<br>OLOCiZK_K02                |
| 6   | Pomoc humanitarna                                                                                     | OLOCiZK_W02<br>OLOCiZK_W04                | OLOCiZK_U03<br>OLOCiZK_U04                | OLOCiZK_K01                               |
| 7   | Monitorowanie zagrożeń, powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie                                      | OLOCiZK_W01<br>OLOCiZK_W04<br>OLOCiZK_W07 | OLOCiZK_U03                               | OLOCiZK_K02                               |
| 8   | Zarządzanie ryzykiem                                                                                  | OLOCiZK_W02                               | OLOCiZK_U03                               | OLOCiZK_K01<br>OLOCiZK_K02                |
| 9   | Zasoby i logistyka ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego                        | OLOCiZK_W04<br>OLOCiZK_W05                | OLOCiZK_U02                               | OLOCiZK_K01<br>OLOCiZK_K02                |
| 10  | Finansowanie ochrony ludności i obrony cywilnej                                                       | OLOCiZK_W03                               | OLOCiZK_U03<br>OLOCiZK_U05                | OLOCiZK_K02                               |
| 11  | Ewakuacja i organizacja schronienia                                                                   | OLOCiZK_W01<br>OLOCiZK_W04<br>OLOCiZK_W06 | OLOCiZK_U02<br>OLOCiZK_U03                | OLOCiZK_K01<br>OLOCiZK_K02                |
| 12  | Działalność badawczo-rozwojowa na rzecz ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego   | OLOCiZK_W02<br>OLOCiZK_W04                | OLOCiZK_U03                               | OLOCiZK_K01                               |
| 13  | Trening decyzyjny z zakresu zarządzania w sytuacji kryzysowej i kryzysie                              | OLOCiZK_W05                               | OLOCiZK_U01<br>OLOCiZK_U04<br>OLOCiZK_U05 | OLOCiZK_K01<br>OLOCiZK_K02<br>OLOCiZK_K04 |
| 14  | Komunikacja kryzysowa i komunikacja ryzyka                                                            | OLOCiZK_W01<br>OLOCiZK_W04                | OLOCiZK_U03<br>OLOCiZK_U05                | OLOCiZK_K01                               |
| 15  | Organizacja działań ratowniczych w obliczu sytuacji kryzysowych i kryzysów                            | OLOCiZK_W01<br>OLOCiZK_W04                | OLOCiZK_U01<br>OLOCiZK_U04<br>OLOCiZK_U05 | OLOCiZK_K01<br>OLOCiZK_K02                |
| 16  | Międzynarodowe działania z zakresu ochrony ludności                                                   | OLOCiZK_W02<br>OLOCiZK_W03<br>OLOCiZK_W04 |                                           | OLOCiZK_K01<br>OLOCiZK_K02                |

### Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się

| Typ zajęć               | Sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się            |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------|
| wykład                  | Kolokwium, praca pisemna, aktywność na zajęciach dydaktycznych |
| ćwiczenia               |                                                                |
| ćwiczenia laboratoryjne |                                                                |